

Zwaan- kleef-aan binnen een collectieve ambitie

Het vergroten van de ICT-vaardigheid van de leerlingen uit het basisonderwijs en het vmbo aansluitend bij de vraag van het bedrijfsleven; kennismaking van leerlingen en leerkrachten met beroepen en toepassingen rond ICT en deze activiteiten borgen.

Bereik

Bereikte leerkrachten: > 50,
Bereikte leerlingen: > 500,
Bereikte mbo-studenten: 30.

"We hebben een prachtig mooi project achter de rug, dat bovendien verduurzaamd is", typeert Cees Fransooijs, directeur Technologie & Innovatie van Nordwin College in Buitenpost in een paar woorden de opbrengst van de pilot. "Het Nordwin heeft een behoorlijke traditie in het verbinden van groen onderwijs met techniek en technologie, maar in de verbinding naar nieuwe techniek kon nog best een slag gemaakt worden", vertelt directeur Jaap van der Heide. "Leerlingen hadden geen positief

beeld van techniek. Om dat te beïnvloeden moet je eerder beginnen dan in de brugklas." Die gedachte onderschrijft ook Willem Wouda, directeur/bestuurder van Stichting Roobol met 13 scholen voor openbaar basisonderwijs. "Het basisonderwijs wordt soms bijna beleefd als een 'nutsvoorziening' in plaats van een mogelijkheid om kansen te grijpen. Om leerlingen daartoe te motiveren hebben ze een doel nodig in de zin van perspectief op beroepen en opleidingsstappen die daarvoor nodig zijn. Wij hebben het VO nodig om eerder dan groep 8 te laten zien wat het te bieden heeft."

Perspectief op beroepen

"Omdat we in deze regio te maken hebben met een eenzijdige sociaal-economische structuur met minder diversiteit aan beroepen dan in de Randstad, heeft het onderwijs de plicht om die voorbeelden te laten zien", vervolgt Wouda. Dezelfde sociaal-economische structuur van de Noordoost Friese regio vormde een aanleiding voor een overkoepelend programma, getiteld 'Bouwen aan Ambitie'. Van der Heide: "De regio is een erkend achterstandsgebied. Het ambitieniveau is gemiddeld genomen niet hoog." "Kinderen hier worden niet dommer geboren dan elders, maar we slagen er ook niet in alles eruit te halen wat er in zit", beaamt Wouda. De aandacht voor doorlopende leerlijnen sloot dus naadloos aan bij de geformuleerde ambitie. Bouwen aan Ambitie kent inmiddels vijf edities, met jaarlijks wisselende thema's. De pilot is ondergebracht binnen de editie ICT en op dezelfde wijze aangepakt als het overkoepelende programma: Samen, verbindend en met crossovers met aanpalende sectoren.

"In 'Bouwen aan Ambitie' is een werkzaam stramien ontwikkeld, dat ook is toegepast in de pilot", vertelt projectleider Ben Jansen. "In een kick-off met scholen, gemeenten en het bedrijfsleven wordt gezamenlijk bepaald wat er op termijn in de regio nodig is aan ICT en welke beelden we jongeren dus willen meegeven. Dat vertalen we heel concreet naar activiteiten van vandaag."

Van de Techniekbuss uitgerust met ondermeer 3D printers tot het plan voor de Skiednisklip, alles is erop gericht om leerlingen -en leerkrachten- ICT-vaardigheden- en toepassingen te laten zien en opdoen. Enthousiaste reacties alom. Geen wonder dat alle scholen in de regio erbij willen horen

en zich aansluiten. "Ook de continue inzet van de gemeente Achtkarspelen voor onderwijsactiviteiten is een voorbeeld voor andere gemeenten," zegt Jansen.

Over de streep

Leerkrachten zijn de 'keyplayers', stelt Wouda. In de pilot is er dan ook alles aan gedaan om leerkrachten zoveel mogelijk te 'ontlasten', door ze leskisten en laptops te bieden waarbij elke mogelijke hobbelen in het gebruik is weggenomen. "We moeten ze enthousiast en zekerder maken," zegt Wouda. Er zijn meer factoren die een gunstige invloed hebben. Waren een paar jaar terug de 21th century skills tamelijk onbekend, nu heeft elke school van basisonderwijs tot mbo ze in de missie opgenomen. Ook het gebruik van sociale media door leerkrachten is fors gegroeid. "Het belang van ICT-vaardigheden en omgaan met nieuwe media is glashelder. Nu is er nog handelingsverlegenheid en moet het een plek krijgen in het curriculum. Aansturing is daarin een cruciale factor. Laten we het nu los, dan bestaat het risico dat de aandacht hier en daar weer wegzakt", zegt Wouda. "Door de krimp ontstaat steeds meer het besef in de regio dat het erop aankomt elkaar niet te beconcurreren, maar samen te werken. Dus niet méér van hetzelfde doen, maar gebruikmaken van elkaars faciliteiten. Zodat alle scholen vanuit de collectieve ambitie en op basis van eigen expertise en kracht een aanbod neerzetten waar anderen iets aan hebben".

"Met de verduurzaming zit het goed", stelt Fransooijs. "Nordwin zal niet meer stoppen met de Legostudio en verdere innovatie." "Wij hebben met elkaar een manier gevonden om tot en met mbo-studenten te werken aan 21th century skills en het onderwijs beter te laten aansluiten op de maatschappij van de toekomst. Besturen zijn bereid daarin te investeren," voegt Wouda toe. "Maar we hebben nog meer 'early majority' (voorlopers) nodig om iedereen blijvend over de streep te trekken. Om duurzame kanteling te realiseren is er nog een jaar nodig. De beweging is er; nu moet de bal gaan rollen." Daarvoor zouden de samenwerkingspartners graag een beroep kunnen doen op landelijke middelen, om de dynamiek en de ambitie van nu door te kunnen zetten naar een hoger niveau. Fransooijs: "Dan komt het nog beter goed!"

Trots op: Doorgaande (leer)lijnen naar inhoud en samenwerking. Toegenomen aantrekkelijkheid van het vmbo. Eigenaarschap bij het vmbo-team. Besturen in de regio om tafel denken na over het vervolg.

Grootste uitdaging: Willen en kunnen delen!

Tip: Wees alert op wat een ander nodig heeft en probeer elkaar wat te gunnen. Maak sterke – en geen grijze- profielen, zodat er wat te kiezen blijft.

Activiteiten o.a.

- Workshops LEGO Mindstorms – EV3 voor studenten en leerkrachten
- Leskisten tbv programmeren
- LEGO workshops voor leerlingen door mbo-studenten
- LEGO lessen verzorgd door docenten Nordwin College
- Toer van de Frysklab bus met 3D-printers en andere maakmiddelen langs de scholen en 2 workshops per school
- Workshop 3D ontwerp & 3D printen; workshop Scratch; workshop filmen en editen
- Voor leerkrachten: workshops mediawijsheid; cyberpesten; social media
- Opleiden van leerkrachten mbv de 'Lego Education Innovation Studio' (LEIS) in het Nordwin College
- (door)ontwikkeling doorlopende leerlijn 4 tot 18 jaar mbt 21st century skills.